

Ключнікова М. В.,
аспірант, НТУУ «КПІ», Україна

M. V. Kliuchnikova
Postgraduate student, NTUU «KPI»,
Ukraine

ЛІЗИНГ ЯК ФОРМА ПОЗИЧКОВОГО ІНВЕСТУВАННЯ

LEASING AS A FORM OF LOAN INVESTMENT

Лізинг розглядається в рамках потреби активізації інвестиційної діяльності країни для забезпечення розвитку галузей вищих технологічних укладів. Подається ряд переваг лізингу в контексті особливостей інвестиційної діяльності підприємства.

Leasing is analyzed in view of the need to promote investment activity of the country to ensure development of higher technological modes. A number of advantages of leasing in the context of specific features of enterprise investment are presented.

На прикладі країн із розвинутою ринковою економікою можна пересвідчитись, що в сучасних умовах стале економічне зростання вирішальним чином залежить від масштабів та якісного рівня інвестування технологічного розвитку країни. Спостерігається тісний взаємозв'язок між інвестиціями та технічним розвитком. На думку багатьох економістів, ефект досягається лише за умови, коли інвестиції, їхня структура, відображають технологічну структуру економіки і забезпечують пріоритетний розвиток вищих технологічних укладів [1].

Однією з форм позичкового інвестування, яка ефективно використовується у світі є лізинг. За оцінками Всесвітнього Банку для оновлення основних засобів в Україні необхідно 106 млрд дол. 60 % із них можна профінансувати за допомогою цього нетрадиційного фінансового інструменту [2].

По суті, всі вітчизняні підприємства потребують інвестицій. Обстеження потенціалу виробництва високотехнологічної промислової продукції України за період 2005—2007 рр. показало, що основним фактором, що перешкоджав впровадженню передових промислових технологій, є обмеженість фінансування, про що зазначили 44 % підприємств [3].

При цьому фінансовий аспект інвестиційної діяльності підприємств передбачає не тільки потребу своєчасно знайти достатню кількість фінансових ресурсів, але й використати їх ефективно. Інвестиційна діяльність повинна здійснюватись з урахуванням певних принципів, за належної регламентації держави [4].

Якщо інвестиції за своєю структурою не відповідають технологічній структурі виробництва і не спрямовані на її поліпшення, то вони перестають бути базою для економічного розвитку.

А. Чухно у статті [5], присвяченій проблемам економічного зростання в Україні 1999—2006 років, стверджує, що кількісне збільшення обсягів виробництва супроводжувалося погіршенням якісних показників — зниженням рентабельності. Досліджуючи структуру інвестицій, можна зауважити, що значно зменшилася частка підприємств, які здійснювали інновації у технології, в тому числі і в ресурсозберігаючі.

Розглянемо особливості інвестиційної діяльності підприємства і лізинг у цьому контексті.

По-перше, це визначний вплив *фактору часу* на кінцеві фінансові результати. Сьогодні середній період оновлення технологій і техніки скоротився до 4—5 років, а в найбільш розвинутих галузях — до 2—3 років (при цьому необхідність оновлення диктується не стільки фізичним спрацюванням, скільки моральним старінням) [6]. Зауважимо гнучкість лізингу в цьому відношенні: після закінчення терміну дії договору лізингу лізингоотримувач може: викупити у власність предмет лізингу; повернути його лізингодавцю; обміняти на новий.

Другою особливою рисою інвестиційної діяльності є специфічне *цільове спрямування фінансових ресурсів* підприємства. Той факт, що лізинг є товарною формою кредитування, мінімізує можливість нецільового використання позичкових коштів, що має особливе значення для України, де, на жаль, існує високий рівень корупції.

Наступною ознакою зазвичай називають більш високий *ступінь ризику* інвестиційної діяльності. Ризик вкладення коштів в об'єкти інвестиційної діяльності збільшується зі збільшенням термінів інвестиційних вкладень, через інфляцію, а також у результаті морального старіння ОФ чи науково-технічної продукції. Використання лізингу для здійснення інвестиційної діяльності, зокрема для оновлення ОФ підприємства знижує ризик морального старіння обладнання (причини — див. Фактор часу).

Отже, аби вирішити назрілу проблему глибокого технічно-технологічного переоснащення підприємств необхідно залучати внутрішні та зовнішні інвестиції, власні кошти підприємств, кошти банківської і фінансової систем, поліпшувати інвестиційний клімат, а також ширше використовувати лізинг як ефективний інвестиційний інструмент що передбачає: оперативне переоснащення виробництва сучасними високопродуктивними технічними засобами; можливість для лізингоотримувача постійно оновлювати свій парк обладнання через підписання нового контракту на більш прогресивне обладнання; можливість користування найновішим обладнанням без значного нагромадження капіталу для його придбання тощо.

Література

1. *Єрохін С. А.* Трансформаційний процес та його структуризація // Актуальні проблеми економіки. — 2005. — № 2 (44).
2. *Саусь Т.* Суть і структура лізингової угоди [Електронний ресурс] / Т. Саусь // режим доступу: <http://www.leasing.org.ua/conference/>
3. Державний комітет статистики України. Обстеження потенціалу виробництва високотехнологічної промислової продукції за період 2005—2007 рр. [Електронний ресурс] — режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Лизинг экономические и правовые основы: Учеб. пособие для вузов / [Карп М.В., Шабалин Е.М., Эриашвили Н.Д., Истомин О.Б.]. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. — 191 с.
5. *Чухно А.А.* Державний бюджет і ефективність економіки // Наукові праці НДФІ. — 2006. — № 2 (35). — С. 26—32.
6. *Підгородецька С. М.* Роль інвестицій в розвитку галузей вищих технологічних укладів // Університетські наукові записки. — 2007. — № 3 (23). — С. 145—150. [Електронний ресурс] — режим доступу: www.univer.km.ua

Коваленко А.Д.,
аспірант кафедри економіки
підприємств, факультету
економіки та управління, ДВНЗ
«КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Anton Kovalenko, PhD student of
Economics enterprises, Faculty of
Economics and management,
SHEE «Kyiv National Economic
University. W. Getman»

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ

Доповідь присвячена огляду умов існування лізингу в Україні. Наведено проблеми розвитку лізингових компаній. Запропоновано шляхи їх подолання.

LEASING DEVELOPMENT PROBLEMS IN UKRAINE

This report provides an overview of leasing in Ukraine and describes general problems of leasing companies. There are also ways of solving these problems.

Із моменту здобуття незалежності Україна стала на шлях глибоких перетворень, у яких головне місце посідають фінансово-кредитні відносини. Однак, лізинг в Україні ще не зайняв того положення серед інструментів організації виробничого процесу,